

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP.411.004.05.2022

Pani
Genowefa Ciołka
Restauracja Bistro w Nysie
ul. Rynek 26
48-300 Nysa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/002 – Udzielanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz pobieranie opłat z tym związanych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Genowefa Ciolka – Restauracja Bistro, ul. Rynek 26, 48-300 Nysa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Genowefa Ciolka, przedsiębiorca od 7 luty 1990 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	Ubieganie się o zezwolenia na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych i korzystanie z tych zezwoleń
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem o ile mają one związek z przedmiotem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Jan Kwas, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/113/2022 z 24 listopada 2022 r. 2. Piotr Mastalerz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/114/2022 z 24 listopada 2022 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: Restauracja.

² Dalej: przedsiębiorca lub kontrolowana.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Przedsiębiorca, w okresie objętym kontrolą, na podstawie zezwoleń udzielonych przez Burmistrza Nysy prowadził sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W ramach tej działalności realizował obowiązek corocznego sporządzania i przedkładania Burmistrzowi pisemnych oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w roku poprzednim. Terminowo i w wymaganych wysokościach wnoszone były też opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a dowody ich uiszczenia okazywane były jednemu przedsiębiorcy posiadającemu zezwolenie na hurtowy obrót napojami alkoholowymi.

W toku kontroli stwierdzono jednak przypadki nabywania napojów alkoholowych od przedsiębiorców nieposiadających zezwoleń na hurtowy obrót napojami alkoholowymi. Działania takie naruszały ustawowy warunek prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu sprzedaży, o którym mowa w art. 18 ust. 7 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁵, tj. zaopatrywania się w napoje alkoholowe wyłącznie u przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą kontrolowana, stosownie do wymogu wynikającego z art. 111 ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, realizowała corocznie obowiązek składania w Urzędzie Miejskim w Nysie pisemnych oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych⁶ w roku poprzednim. W prowadzonej działalności wykorzystywano udzielone przez Burmistrza Nysy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu sprzedaży: a/ do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa⁷, b/ powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu⁸ (oprócz piwa) oraz c/ powyżej 18% zawartości alkoholu⁹. Wartość sprzedaży wykazana w przedmiotowych oświadczeniach była wartością brutto, ustaloną na podstawie zbiorczych raportów sprzedaży z kas rejestrujących.

(akta kontroli str. 12-20, 31-37, 47-51, 58-69)

W prowadzonej działalności gospodarczej kontrolowana w okresie od 10 stycznia do 8 lutego 2017 r. oraz od 1 marca do 1 czerwca 2021 r. nie posiadała zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W toku przeprowadzanej w okresie od 23 grudnia 2016 r. do 11 stycznia 2017 r. z upoważnienia Burmistrza Nysy kontroli dotyczącej *sprawdzenia dokumentów będących podstawą wyliczenia kwoty obrotów napojów alkoholowych za 2015 r.*

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formuluje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, ze zm., dalej: ustawa o wychowaniu w trzeźwości.

⁶ Tj. o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa; o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa oraz o zawartości powyżej 18% alkoholu.

⁷ Zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 1/ nr II/1541/A/822/2014, 2/ nr II/1/A/1/2017 oraz 3/ nr II/13/A/12/2021.

⁸ Zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 1/ nr II/1541/B/428/2014, 2/ nr II/1/B/1/2017 oraz 3/ nr II/13/B/3/2021.

⁹ Zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 1/ nr II/1541/C/480/2014, 2/ nr II/1/C/1/2018 oraz 3/ nr II/13/C/5/2021.

kontrolowana 10 stycznia 2017 r. złożyła oświadczenie o zaprzestaniu prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych. Burmistrz Nysy 13 stycznia 2017 r. orzekł¹⁰ o wygaśnięciu zezwoleń¹¹ na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży a następnie 6 lutego 2017 r. wydał kolejne zezwolenia¹² na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Kontrolowana wyjaśniła, że (...) *Złożone (...) oświadczenie o zaprzestaniu sprzedaży alkoholu było podyktowane chęcią zaprzestania sprzedaży alkoholu w restauracji. Jednak wymagania klientów sprawiły, że w prowadzonej restauracji koniecznym jest możliwość serowania alkoholu, nawet w znikomych ilościach.* Brak zezwoleń na sprzedaż i podawania napojów alkoholowych w drugim kwartale 2021 r. (tj. w okresie pandemii COVID-19) wynikał z wygaśnięcia wcześniejszych zezwoleń 28 lutego 2021 r. oraz wydania nowych 31 maja 2021 r.

(akta kontroli str. 53-69, 357-358)

W oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim, tj. w latach 2020-2021 kontrolowana wykazała wartość brutto sprzedaży napojów alkoholowych inną niż wynikająca z dokumentów źródłowych, tj.: 1/ za 2021 r.: a/ o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – kwotę 1 499 zł, tj. o 145 zł więcej, b/ o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – kwotę 497 zł, tj. o 101,00 zł więcej, c/ o zawartości powyżej 18% alkoholu – kwotę 586 zł, tj. o 240 zł więcej, 2/ za 2020 r.: a/ o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – kwotę 2 010 zł, tj. o 77 zł mniej, b/ o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – kwotę 676 zł, tj. o 171 zł więcej, c/ o zawartości powyżej 18% alkoholu – kwotę 437 zł, tj. o 171 zł mniej. Kontrolowana wyjaśniła, że (...) *różnice powstałe pomiędzy oświadczeniem (...) a dokumentami źródłowymi powstały w wyniku błędów rachunkowych. W latach 2016-2022 zgodnie z przepisami całą sprzedaż alkoholu rejestrowałam przy użyciu kas fiskalnych.*

(akta kontroli str. 12-20, 311-317, 319, 357)

2. Stosownie do wymogu wynikającego z art. 111 ust. 6-8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości kontrolowana wnosila w przewidzianych terminach i w wysokości odpowiadającej wartości sprzedaży w roku poprzednim opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu. Szczegółowym badaniem objęto lata 2020-2022 – przeprowadzona analiza wykazała, że: a/ w 2021 r. kontrolowana dokonała płatności opłat proporcjonalnie do okresu ważności zezwolenia, a na podstawie aktu prawa miejscowego¹³ została zwolniona z części¹⁴ opłaty, b/ w 2020 r. i w 2022 r. opłatę wniesiono w przewidzianych częściach i w wymaganym terminie.

(akta kontroli str. 23-30)

¹⁰ Decyzje nr: 1/ RG.ED.7340.2.2.2017, 2/ RG.ED.7340.2.3.2017, 3/ RG.ED.7340.2.4.2017.

¹¹ Zezwolenie z 11 lutego 2014 r. nr: 1/ II/1541/A/822/201 na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, 2/ II/1541/B/428/2014 na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, 3/ II/1541/C/480/2014 na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

¹² Zezwolenie z 6 lutego 2017 r. nr: 1/ II/1/A/1/2017 na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, 2/ II/1/B/1/2017 na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, 3/ II/1/C/1/2017 na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

¹³ Uchwała Nr XXXVI/557/21 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, należnej w 2021 roku oraz zwrotu części tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Opolskiego poz. 588).

¹⁴ Z części opłaty nieprzekraczającej 122/365 opłaty rocznej.

3. Kontrolowana wyjaśniła, że zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 18 ust. 7 pkt 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, okazywała jednemu przedsiębiorcy dostarczającemu alkohol na potrzeby prowadzonej przez nią działalności gospodarczej dowody potwierdzające dokonanie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

(akta kontroli str. 318, 357)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Szczegółowe badanie dowodów zakupu napojów alkoholowych, nabytych przez kontrolowaną od 1 czerwca 2021 r. do 17 września 2022 r., wykazało m.in., że w ww. okresie kontrolowana dokonała łącznie 39 zakupów napojów alkoholowych u przedsiębiorców nieposiadających zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych. Stosownie do art. 18 ust. 7 pkt 3 lit. a ustawy o wychowaniu w trzeźwości na przedsiębiorcę prowadzącego sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży nałożono obowiązek zaopatrywania się w napoje alkoholowe m.in. u sprzedawców posiadających odpowiednie zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych¹⁵.

(akta kontroli str. 95-291, 299-310, 320-356, 363-364)

Kontrolowana wyjaśniła, że (...) *Pomimo wiedzy o konieczności zakupu alkoholu od podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż hurtową alkoholu, dokonywała zakupu alkoholu w sposób indywidualny, (...), ponieważ nabywane ilości alkoholu był bardzo małe a odległość od hurtowni (...) w Nysie jest znaczna. Alkohol nabywała w sklepach posiadających zezwolenie na sprzedaż detaliczną alkoholu. Nabywany i serwowany alkohol w restauracji był alkoholem pochodzącym z legalnego źródła, udokumentowanego fakturą zakupu. Mała sprzedaż alkoholu powoduje, że nie jestem w stanie posiadać dużej ilości alkoholu w magazynie. W sytuacji gdy klient ma życzenie napić się jakiegoś alkoholu nabywany go bezpośrednio w sklepie obok. (...)*

(akta kontroli str. 357-358)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zaprzestanie nabywania napojów alkoholowych od przedsiębiorców nieposiadających zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się

¹⁵ Do 6 marca 2022 r. warunek ten wynikał z art. 18 ust. 7 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 18 grudnia 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

Kontroler
Piotr Mastalerz
specjalista kontroli państwowej

podpis

Dyrektor
Jolanta Władziej
Wicedyrektor
Delegatury NIK w Opolu